

Lunchwebinar Werken aan gelijke kansen op welbevinden

15-04-2025

Wat is welbevinden op school?

- Kennis- en ondersteuningsprogramma van Trimbos-instituut en Pharos
- Stimuleren van een schoolbrede/integrale aanpak op welbevinden
- Handvatten, tools, deskundigheidsbevordering etc.
- Voor PO, VO, GO en MBO
- Invulling van thema welbevinden van Gezonde School-aanpak
- Samenwerking met schoolpsychologen NIP (sectie jeugd)

Programma vandaag

- De relatie tussen welbevinden en ongunstige omstandigheden of ingrijpende jeugdervaringen
- Versterken van gelijke kansen op welbevinden in/samen met het onderwijs:
Hoe doe je dit?
 - Traumasensitief werken in het onderwijs
 - Het ontwikkelen van een community aanpak

Gelijke kansen op welbevinden

(Niet) even lang en gelukkig

Mensen in armoede en een opleiding tot mbo-2 leven gemiddeld zes jaar korter dan **welvarende mensen met een hbo- of wo-opleiding**

Ongunstige omstandigheden waarin kinderen opgroeien

- Armoede/financiële zorgen
- Chronische stress thuis
- (tijdelijk) gebroken gezinnen
- Laaggeletterdheid
- Minder kennis van het Nederlandse zorg- en onderwijssysteem
- Sociale uitsluiting

Hoe langer je in ongunstige omstandigheden leeft, hoe groter de impact later

Wat zijn ingrijpende jeugdervaringen?

Als kind opgroeien met heel veel...

Gevolgen zijn mede afhankelijk van leeftijd, duur en intensiteit van de ervaringen

- Buurtgeweld
- Armoede
- Oorlog/ vluchten
- Uithuisplaatsing
- Ervaren van discriminatie

Voorbeelden van ingrijpende jeugdervaringen

lichamelijke mishandeling

psychische mishandeling

seksueel misbruik

lichamelijke verwaarlozing

psychische verwaarlozing

getuige van geweld tussen ouders

echtscheiding van ouders

ouder met een psychische ziekte

ouder met verslavingsproblemen

gezinslid in de gevangenis

opgroeien in structurele armoede

overlijden van een ouder

chronisch pesten

dakloosheid

jonge mantelzorger

AUGEO FOUNDATION

Breinontwikkeling & leervermogen

Veranderingen in brein

Verminderde werking van het **geheugen** (hippocampus)

Ontregeld **stress-systeem** (amygdala)

Spraak- en taalproblemen (centrum van broca)

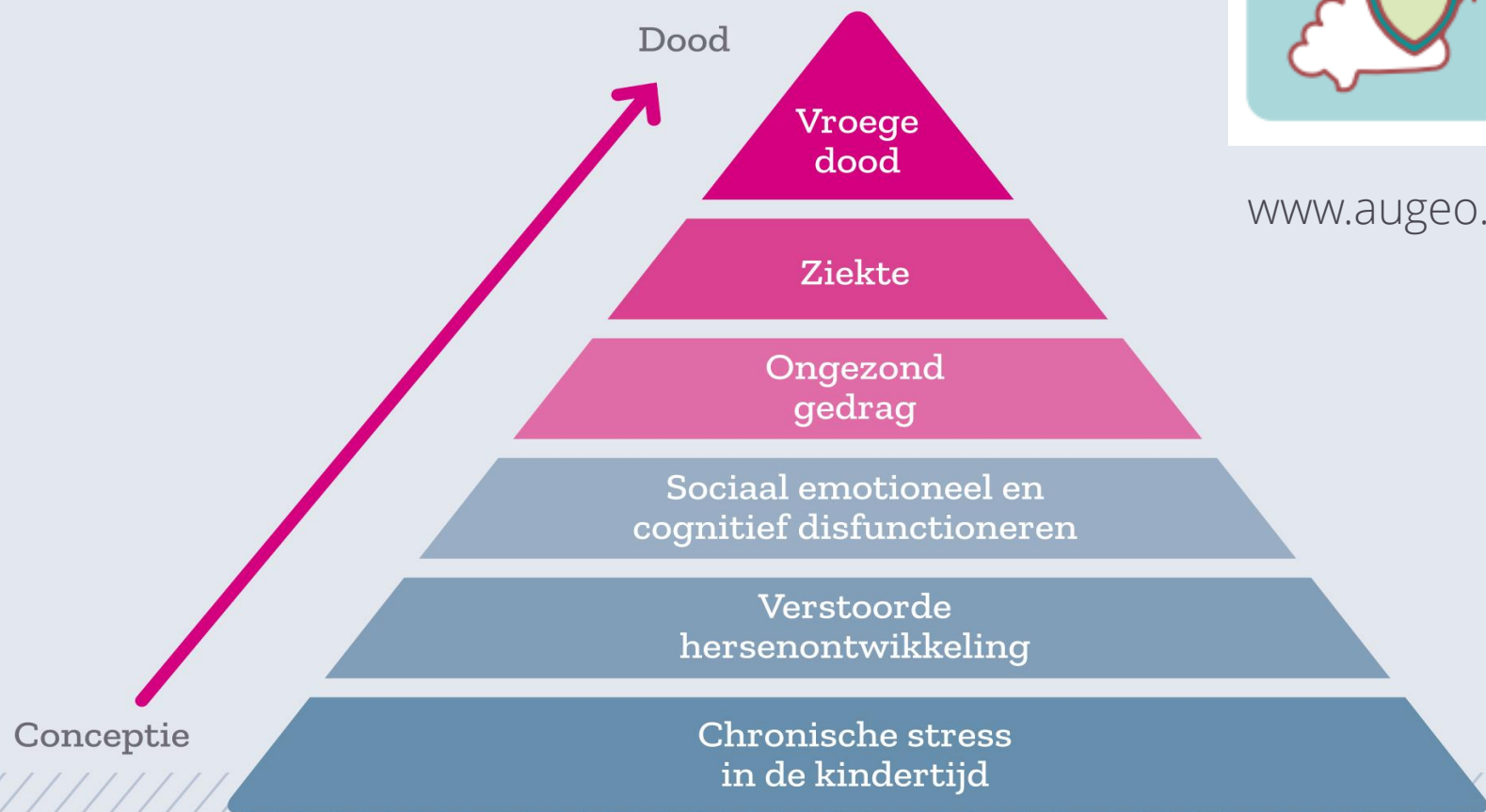
Verminderde **concentratie en focus** (prefrontale cortex)

Verminderde **aandacht- en impulscontrole** (sensorische prikkelverwerking)

Stress en opgroeien

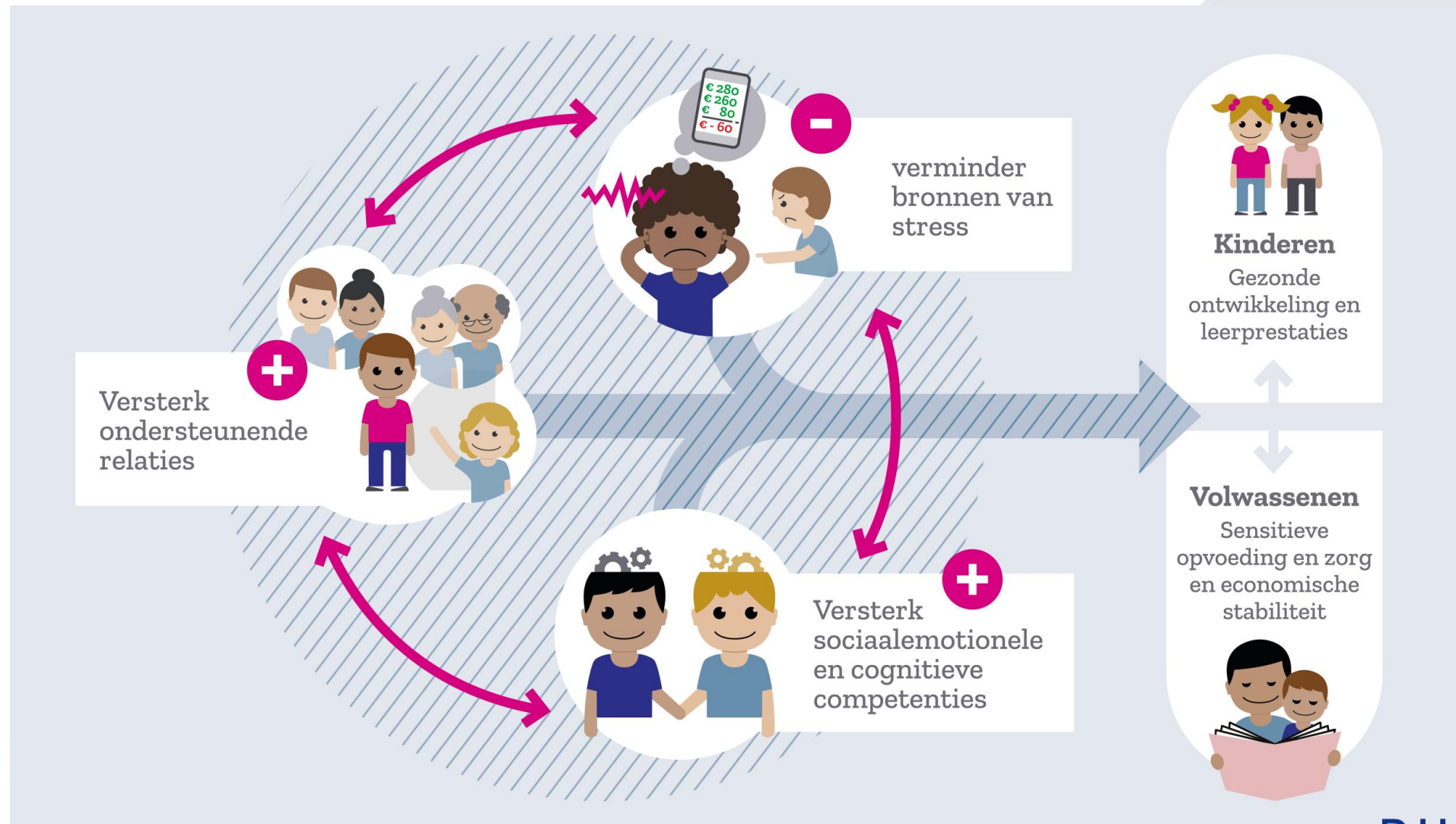
Beschermende factoren kunnen de negatieve gevolgen op de hersenen, de ontwikkeling en groei (deels) tegengaan.

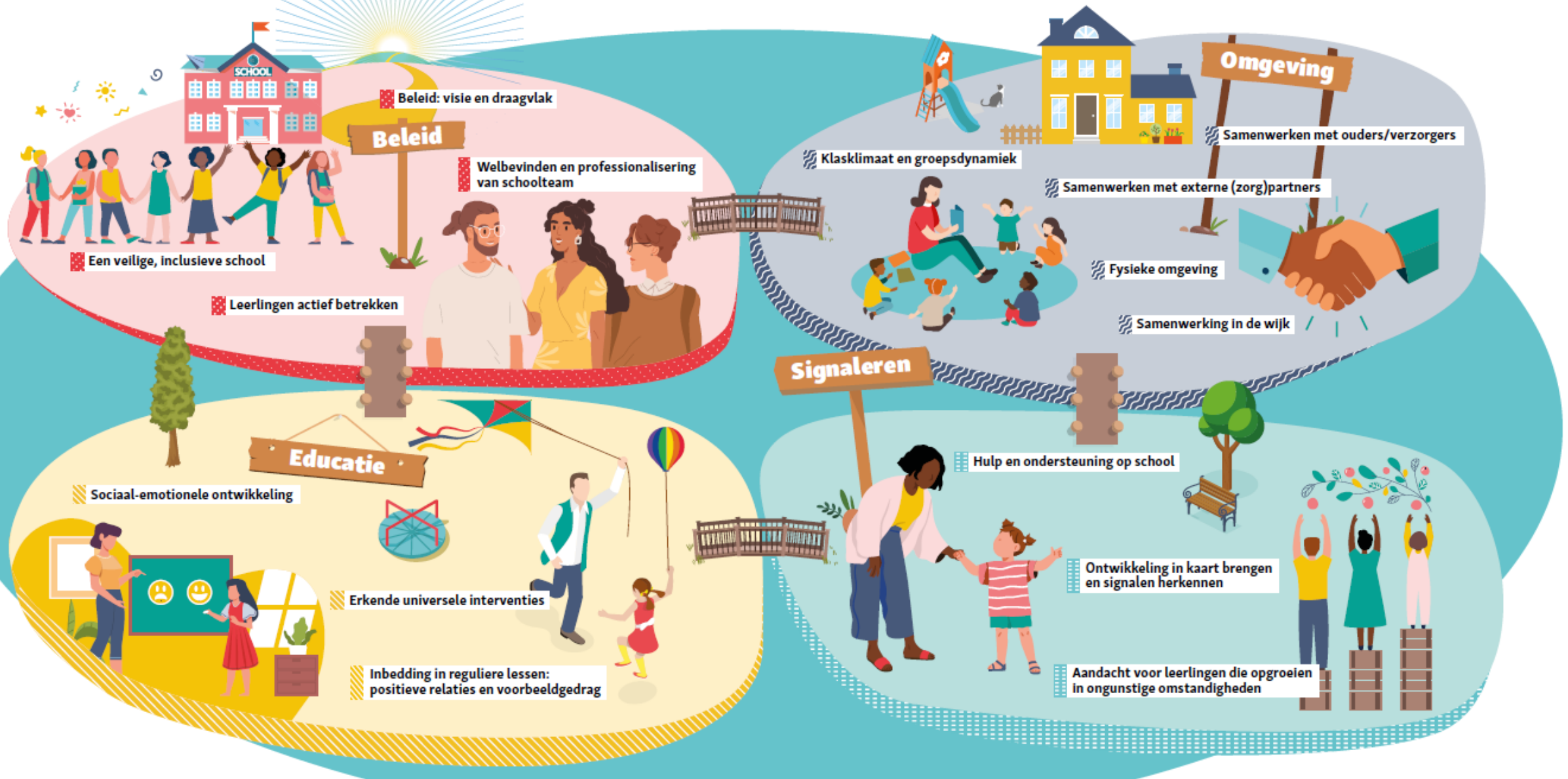
www.augeo.nl/aces

Versterken van gelijke kansen op welbevinden in / samen met het onderwijs

3 principes voor een gezonde ontwikkeling

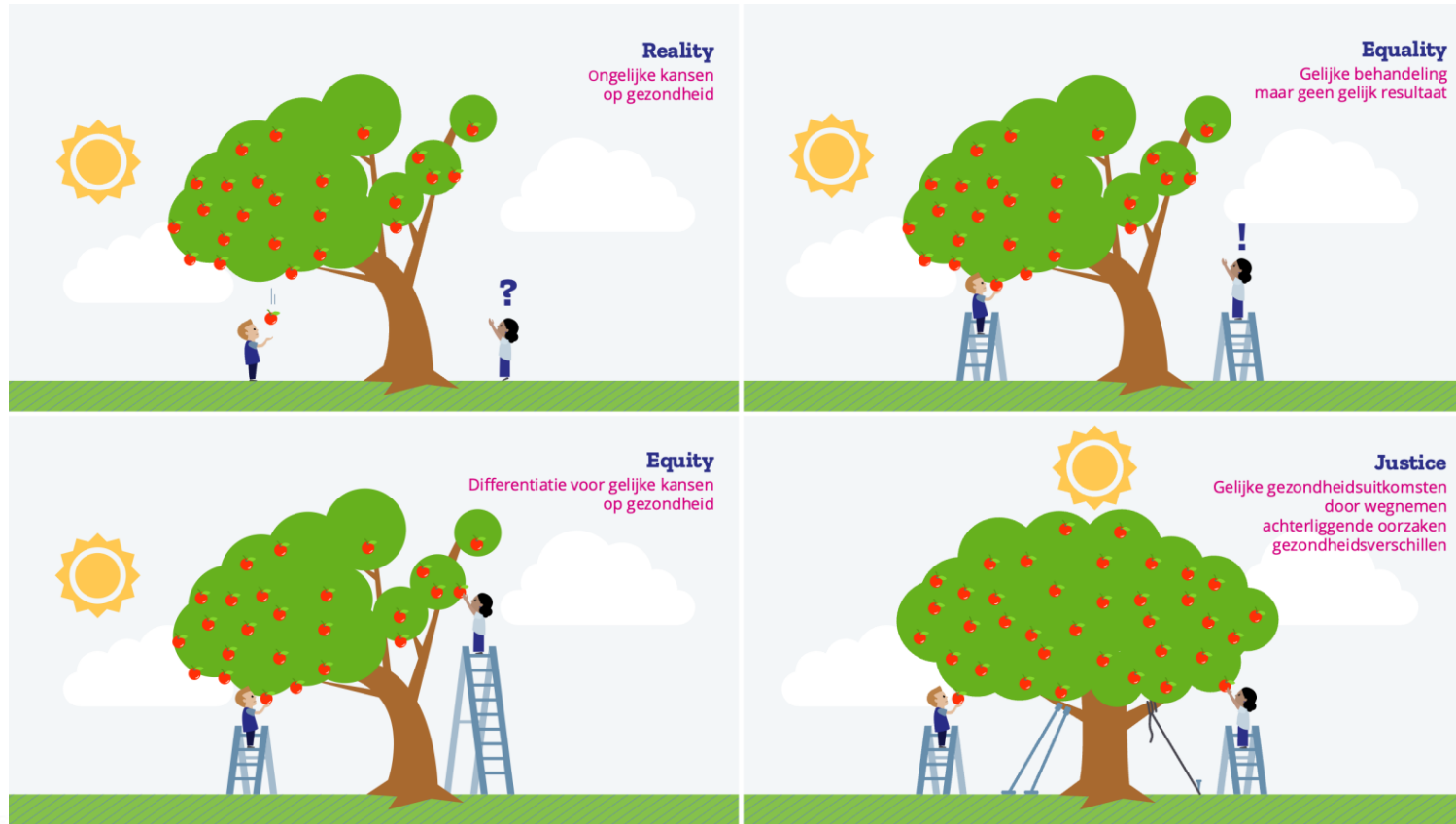

Lekker in je vel leert beter

Leren lukt het beste als leerlingen zich goed voelen. En omgekeerd helpt goed onderwijs leerlingen om beter in hun vel te zitten. Hoe werk je als school concreet aan welbevinden? In deze inspiratiekaart vind je goede voorbeelden, tools en tips uit de praktijk.

Differentieer waar nodig

Gelijkheid
is niet hetzelfde als
Gelijke kansen

- Het verkleinen van verschillen tussen groepen vraagt om een verschillende benadering
- Gelijke kansen op een goede gezondheid vraagt ongelijke behandeling

De basis van het gezin en de familie

Ouders als partner

De rijke dag van het kind

én hoge verwachtingen van leerlingen,
partners, het team en ouders

Waarom?

De thuissituatie waarin een kind opgroeit, de buurt waar het woont, zorgen of stress bij de ouders: het kan van invloed zijn op de onderwijskansen van een kind.

-

Sommige leerlingen hebben daarom meer dan een school nodig om tot leren te komen.

-

Daarom biedt de Familieschool alle steun om ervoor te zorgen dat ieder kind het beste uit zichzelf kan halen.

De Botteloef wint Schoolschaaktoernooi

NOORD – Liefst 24 schoolteams uit Noord en IJburg deden afgelopen zondag mee aan de voorrondes van het Schoolschaaktoernooi. Dit toernooi, waar zo'n 250 teams aan deelnemen, wordt jaarlijks georganiseerd door Schaakbond Groot-Amsterdam voor basisscholen uit Amsterdam en omstreken.

De Botteloef wint het Schoolschaaktoernooi (FOTO: AANGELEVERD)

Het team van Basisschool De Botteloef, gelegen in de Banne, won de voorronde. Het Steigereiland en de Willibrordsschool werden respectievelijk tweede en derde. Daarnaast kreeg Hans Pereira, leerling uit groep 5 van De Botteloef,

ook een medaille voor beste individuele speler. 'Woorden schieten tekort, ik ben zo trots!', aldus schaakmeester Olaf Cliteur.

Op dit moment worden op verschillende plekken voorrondes

gehouden. Op zondag 6 april staat het team van De Botteloef in de halve finale van het Schoolschaaktoernooi. Deze zal plaatsvinden in het Cygnus Gymnasium. De finale zal plaatshebben op zondag 13 april.

Onderzoeksresultaten evaluatie 2020-2023

Leerling:

- Grotere leefwereld
- Vergroot welbevinden
- Betere schoolprestaties
- Socialisatie

Gezin:

- Bestrijding armoede
- Verbinding leefwerelden
- Sterke relaties ouders/ school
- Groot bereik

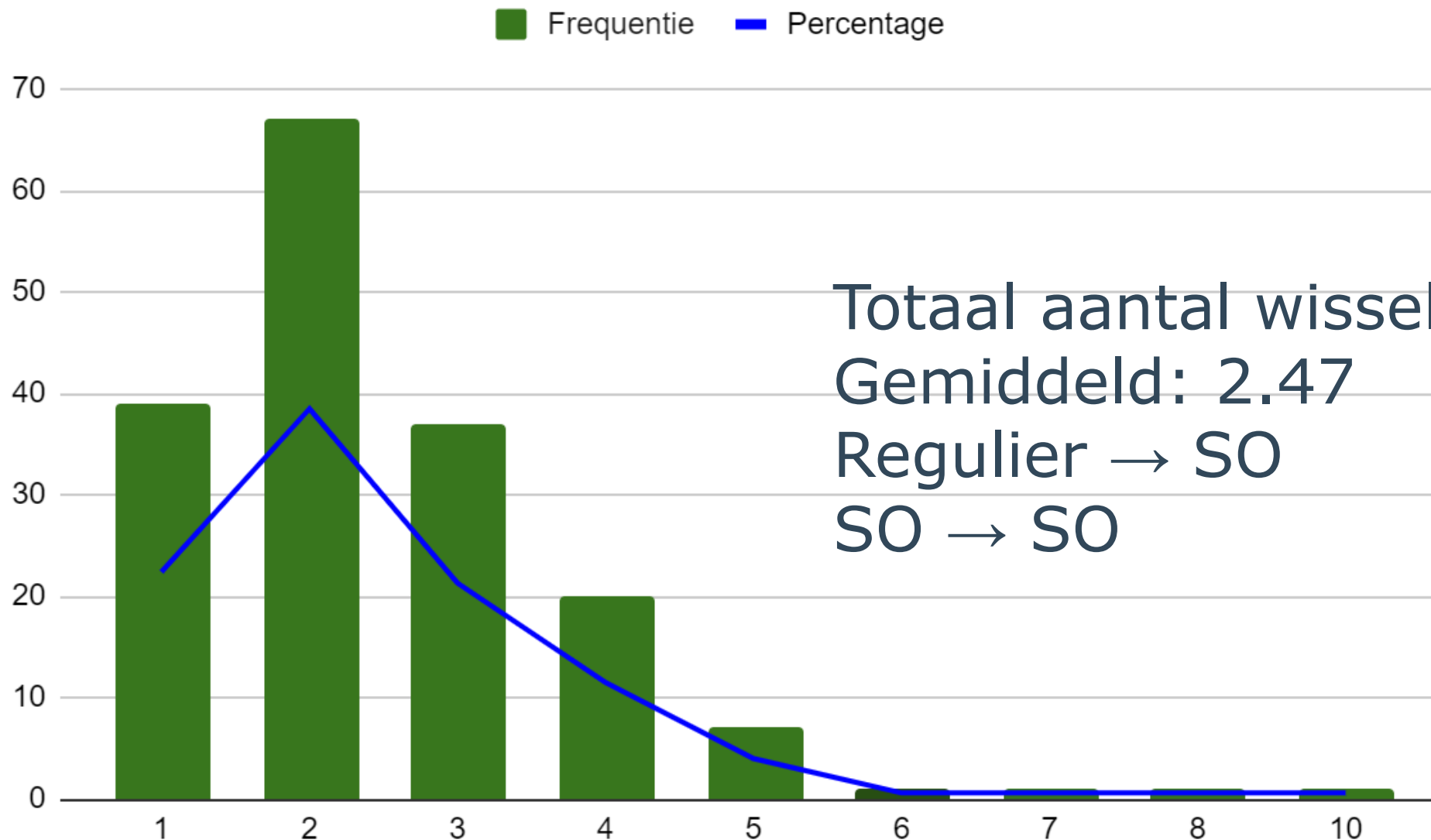
Succesfactoren:

- Projectleiding en samenwerking
- Professionalisering leraren
- Gebruik ouders als kennisbronnen
- Laagdrempelig en zichtbaar aanbod
- Vaste gezichten

Risicofactoren:

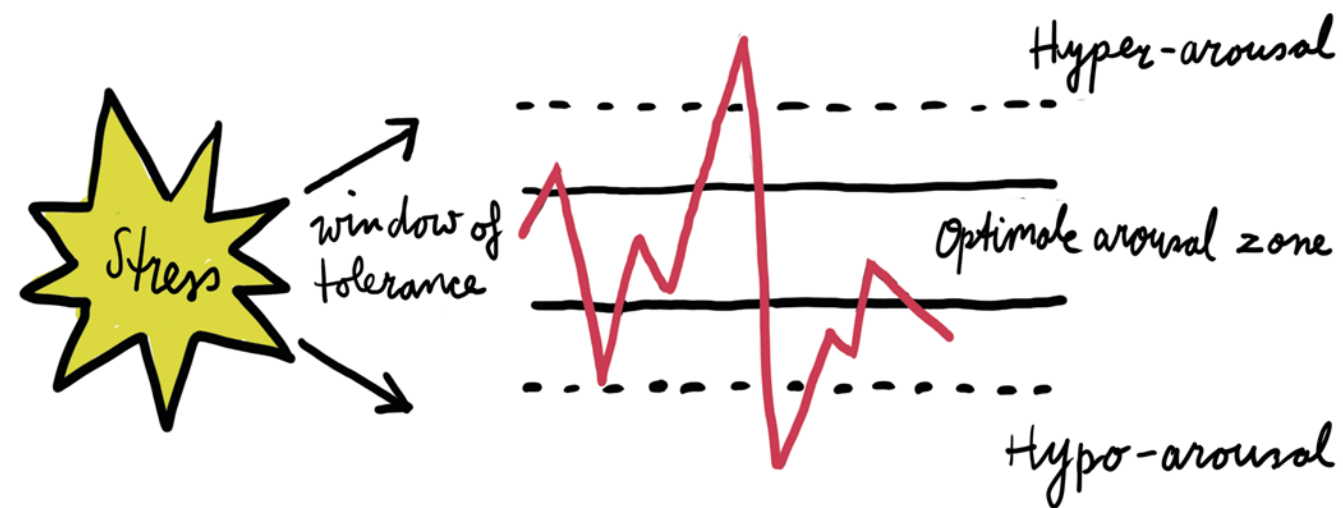
- Tekort en wisselingen personeel
- Stigma en schaamte armoedeproblematiek
- Moeilijk te realiseren samenwerkingen

Aantal schoolwisselingen cluster 4 Orion (N=174)

Totaal aantal wisselingen: 430
Gemiddeld: 2.47
Regulier → SO
SO → SO

Relatie

A. Relaties bouwen

Regulatie

B. Regulatie bevorderen

Richting geven
aan een TSD klimaat

Kennisontwikkeling
over stress, trauma, het brein,
relatie en regulatie

Ines Roessink: i.roessink@pharos.nl
Anna de Haan: A.dehaan@pharos.nl
Zara Weijers: zara.weijers@askoscholen.nl
Evelyne Offerman: e.offerman@orion.nl

- www.welbevindenopschool.nl
- <https://www.pharos.nl/infosheets/welbevinden-op-school-kinderen-jongeren-gezinnen-kwetsbare-omstandigheden/>
- www.gezondeschool.nl/welbevinden
- <https://nip.nl/themas/mentale-gezondheid-op-school/>
- <https://www.askoscholen.nl/innovatie/familieschool>
- <https://www.orion.nl/>

Scan voor het evaluatieformulier:

